
Vaishnavadarshanam A Brief Study of Vaishnava Doctrine

ವೈಷ್ಣವದರ್ಶನಾನಾಂ ದಿಜ್ಞಾತ್ರಪರಿಶೀಲನಂ 2

Document Information

Text title : Vaishnava Darshanam, a brief study 2

File name : vaiShNavadarshanam.itx

Category : misc, article, pradIptakumArananda

Location : doc_z_misc_general

Author : (Copyright) Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orissa pknanda65 at gmail.com

Transliterated by : Pradipta Kumar Nanda pknanda65 at gmail.com

Proofread by : Pradipta Kumar Nanda

Acknowledge-Permission: (Copyright) Pradipta Kumar Nanda

Latest update : June 27, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 5, 2022

sanskritdocuments.org

ವೈಷ್ಣವದರ್ಶನಾನಾಂ ದಿಜ್ಞಾತ್ರಪರಿಶೀಲನಂ 2

ಲೇಖಕಃ - ನಂದಪ್ರದೀಪಕುಮಾರಃ

ವಿಭಾಗಮುಖ್ಯ ಉಪಾಚಾರ್ಯಃ ಸರ್ವದರ್ಶನವಿಭಾಗಃ
ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥಸಂಸ್ಕೃತವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಃ, ಶ್ರೀವಿಹಾರಃ, ಪುರೀ
ಶೋಧನಾರಃ-

ಅಸ್ಮಾಕಂ ಸುರಭಾರತೀ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾ ಅತೀವ ಮಧುರಾ, ಭಾವಗಂಭೀರಾ, ಸರಲಾ, ಸರ್ವಾಂಗಪೂರ್ಣಾ ಸರ್ವಾಸಾಂ ಭಾಷಾಣಾಂ ಜನನೀತಿ ನಿರ್ವಿವಾದಮೇವ . ಅಸ್ಯಾಂ ಭಾಷಾಯಾಮುಪನಿವದ್ಧಾಃ ಸರ್ವಾ ಆರ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಯಃ ಸರ್ವಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ ಇತಿ ಸರ್ವೇ ವಿದ್ವತ್ತಲ್ಲಜಾ ಸ್ವೀಕುರ್ವಂತಿ . ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಯಾಂ ವೈದಿಕಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ವೇದಾಂಗಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ಶ್ರುತಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ಸ್ಮಾರ್ತಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ಪೌರಾಣಿಕಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ದಾರ್ಶನಿಕಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ಸಾಹಿತ್ಯಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ಸಾಮಾಜಿಕಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ಭೌತಿಕಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ಐತಿಹಾಸಿಕಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ನೈತಿಕಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾ, ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕಜ್ಞಾನಪರಂಪರಾದಯಃ ಅನೈ ಬಹುಪರಂಪರಾ ದರೀದೃಶ್ಯಂತೇ . ತೇಷು ತೇಷು ಪರಾಂಪರಾತಃ ಸಾರಭೂತಾ ಕಾಚಿದ್ಧಾರ್ಶನಿಕಪರಂಪರಾ ವರೀವರ್ತಿ . ತಾಸು ದಾರ್ಶನಿಕಪರಂಪರಾಸು ಭಕ್ತಿವಾದೀಯಾ-ವೈಷ್ಣವೀಯ-ಧಾರಾವಿಷಯೇ ಕಿಮಪಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತತಥ್ಯಂ ಪ್ರಕಾಶಯಾಮೀತಿ ಮೇ ಮತಿಃ . ಸರ್ವಾದೌ ದರ್ಶನಶಬ್ದಾರ್ಥೋ ವಿವಕ್ಷ್ಯತೇ .

ದರ್ಶನಂ

“ದೃಶಿರ್ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೇ” ಇತ್ಯಸ್ಮಾದ್ಧಾರ್ತೋರನುಬಂಧಲೋಪೇ “ಲ್ಯುಟ್ ಚ” (1)
“ಕರಣಾಧಿಕರಣಯೋಶ್ಚ” (2) ಇತ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ಸೂತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಕರಣೇ ಭಾವೇ
ಚ ಲ್ಯುಟಿ “ಯುವೋರನಾಕೌ” (3) ಇತ್ಯನಾದೇಶೇ “ಕೃತ್ತದ್ಧಿತಸಮಾಸಾಶ್ಚ”
(4) ಇತಿ ಪ್ರಾತಿಪಾದಿಕತ್ವಾತ್ ಸು ಪ್ರತ್ಯಯೇ “ಅತೋಽಮ್” (5) ಇತ್ಯನೇನ
ಸೋರಮಿ “ದರ್ಶನಂ” ಇತಿ ಪದಂ ನಿಷ್ಪದ್ಯತೇ . ತತ್ರ ದರ್ಶನೀಯಂ ವಸ್ತು
ಸಂಸಾರಃ ಆತ್ಮತತ್ತ್ವಂಚ . ಅಪರಪಕ್ಷೇ ದೃಶ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಸಂಸಾರಸ್ಯ ಕಿಂ
ತಾವತ್ತಾತ್ವಿಕಸ್ವರೂಪಮಿತಿ ದರ್ಶನಶಬ್ದಾರ್ಥೋ ಬೋಧ್ಯಃ . ಯದ್ವಾ ಸಂಸಾರೇ
ಕೋಽಹಂ ಕುತಃ ಆಯಾತಃ ದೇಹಪಾತೇ ಕುತ್ರ ಗಚ್ಛಾಮಿ ಕಿಮಧುನಾ ಮಮ

ಕಾರ್ಯಮಿತ್ಯಾದೀನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರರೂಪಂ ದರ್ಶನಮಿತಿ ವಿವಕ್ಷ್ಯಂತೇ ಮನಿಷಿಣಃ . “ಆತ್ಮಾ ವಾ ಅರೇ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಃ ಶ್ರೋತವ್ಯೋ ಮಂತವ್ಯೋನಿದಿಧ್ಯಾಸಿತವ್ಯಃ” (6) ಇತ್ಯತ್ರ ದೃಶ್ಯತೇ ಜ್ಞಾಯತೇ ಪರಮತತ್ತ್ವಮತ್ರ ಮುಖ್ಯತಯಾಽಭಿಪ್ರೇಯತೇ ದರ್ಶನಶಬ್ದೇನ .

ತದ್ದರ್ಶನಂ ದ್ವಿವಿಧಂ . ಆಸ್ತಿಕನಾಸ್ತಿಕಭೇದೇನ . ಅಸ್ತಿ ಪರಲೋಕೇ ಈಶ್ವರೇ ವೇದೇ ಚ ಮತಿಯುಸ್ಯ ಸ ಆಸ್ತಿಕಃ . ತದ್ವಿಪರಿತೋ ನಾಸ್ತಿಕಃ . ನ್ಯಾಯ-ವೈಶೇಷಿಕ-ಸಾಂಖ್ಯ-ಯೋಗ-ವೇದಾಂತ-ಮೀಮಾಂಸಾಃ ಷಡಾಸ್ತಿಕಾಃ ಸ್ವೀಕೃತಾಃ . ಬೌದ್ಧ-ಜೈನ-ಚಾರ್ವಾಕಾಃ ಷಡ್ ನಾಸ್ತಿಕಾಶ್ಚ ವಿಖ್ಯಾತಾಃ .

ವಿಷಯೋಪಕ್ರಮಃ

ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿನೋಽಖಿಲಲೋಕಾಧಿಷ್ಠಾತುರಾನಂದಕಂದಸ್ಯ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ಯ ಸರ್ವೇಶ್ವರಸ್ಯ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥಸ್ಯ ಶ್ರೀಹರೇಃ ಸತ್ತಾಮಧಿಗಂತುಂ ಯದ್ಯಪಿ ಅಜಸ್ರಪಂಥಾ ಸ್ಥಿರೀಕ್ರಿಯತೇ ವಿದ್ವದ್ಭಿಃ ಸ್ತಥಾಪಿ ಅನಪಾಯಿನ್ಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಭಕ್ತಃ ಅಚಿರಮೇವಾನಂದಘನಂ ಭಗವಂತಮುಪಲಭ್ಯ ಕೃತಕೃತ್ಯೋ ಜಾಯತೇ . ತಥಾಹ ಶ್ರುತಿಃ- “ವಿಜ್ಞಾನಘನಾನಂದಘನಾಸಚ್ಚಿದಾನಂದೈಕರಸೇ ಭಕ್ತಿಯೋಗೇ ಸ ತಿಷ್ಠತಿ” ಇತಿ . ಮೋಕ್ಷಸಾಧನೋಪಾಯೇಷು ಪ್ರಸಿದ್ಧೇಷು ಯೋಗಜ್ಞಾನಕರ್ಮಭಕ್ತಿಷು ಭಕ್ತೀವ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠಾ ಪ್ರತಿವಾದಿತಾ . ಸ್ಮೃತಿರಪಿ- ಸರ್ವಧರ್ಮಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಮಾಮೇಕಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜ . ಅಹಂ ತ್ವಾ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ಮೋಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಾ ಶುಚಃ .. (ಭಗವದ್ಗೀತಾ-18/66) ಇತ್ಯತ್ರ ತ್ವಾಂ ನಿಶ್ಚಿತಬುದ್ಧಿಮಂತಂ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯಃ ಸರ್ವಧರ್ಮಾಧರ್ಮರೂಪಬಂಧನೇಭ್ಯೋಽಹಂ ನೂನಂ ಮೋಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮೀತಿ ಅರ್ಜುನಂ ಪ್ರತಿ ಭಗವತಃ ಸಮುಪದೇಶಃ ಸ್ಪಷ್ಟಃ . ಈಶ್ವರದರ್ಶನಹೇತೋಃ ಭಕ್ತಿರತ್ಯಾವಶ್ಯಕೇ . ಮಂದಮತೀನಾಮತ್ಯಲ್ಪಶಕ್ತೀನಾಮಲ್ಪಾಯುಷಾಂ ಚ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಮನಸಃ ಪ್ರಸಾದಾಯ ಚಿತ್ತಪ್ರಶಾಂತಯೇ ಪರಮಾನಂದಪ್ರಾಪ್ತಯೇ ಭಕ್ತಿರಹಿತಃ ಕಶ್ಚನ ಸುಗಮೋ ಮಾರ್ಗೋ ನಾಸ್ತಿ . ಸುತರಾಂ ಸರ್ವಸಾಧನಸಹಜಾ ಸಮರ್ಪಣಾತ್ಮಿಕಾ ಭಕ್ತಿರ್ಗರೀಯಸೀ ವರೀಯಸೀ ಚ . ತಥಾ ಹಿ ಭಗವತಾ ವಾಸುದೇವೇನ- ಮಾಂ ಚ ಯೋ ವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಭಕ್ತಿಯೋಗೇನ ಸೇವತೇ . ಸ ಗುಣಾನ್ ಸಮತೀತ್ಯೈತಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಭೂಯಾಯ ಕಲ್ಪತೇ .. ಅಪಿ ಚ ತತ್ರ- ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮಾಮಭಿಜಾನಾತಿ ಯಾವಾನ್ ಯಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ತತ್ತ್ವತಃ . ತತೋ ಮಾಂ ತತ್ತ್ವತೋ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ವಿಶತೇ ತದನಂತರಂ .. (ಭಗವದ್ಗೀತಾ 14/26,18/55) ಇತಿ ಭಗವದನುಗ್ರಹದ್ವಾರಾ ಏವ ಸಕಲಪುರುಷಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯುಸ್ಮಾತ್ ತಸ್ಮಾತ್ ಕರ್ಮಯೋಗೋ ಧ್ಯಾನಯೋಗೋ ಜ್ಞಾನಯೋಗೋ ವಾ ಅನ್ಯೋ ವಾ ಯಃ ಕಶ್ಚಿತ್ ಸ ಸರ್ವೋಽಪಿ ಭಕ್ತಿದ್ವಾರೇಣೈವಾರ್ಥಕರೋ ಭವೇನ್ನಾನ್ಯಥಾ

. ಇತ್ಯತ್ರ ಕರ್ಮಯೋಗ-ಧ್ಯಾನಯೋಗಯೋಃ ರಹಸ್ಯಂ ಭಕ್ತಿಯೋಗೋಕ್ತಃ
 . ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತಂ ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ-ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೋರಭೇದೋ ಮನುತೇ .
 ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರೇಷು ಪ್ರತಿಪಾದಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಯಾಂ ವರ್ಣಿತಃ
 ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ. ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತೇ ಚಿತ್ರಿತಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಶ್ಲೋಕಿ ಭಿನ್ನಾಃ ಪ್ರತೀಯಮಾನಾ
 ಸಂತೋಷಪಿ ತ್ರಯೋ ವಸ್ತುತಃ ಏಕಮೇವ ತತ್ತ್ವ ಮಾಸ್ತೇ . ಯಚ್ಚೋಕ್ತಂ ಭಾಗವತೇ-
 ವದಂತಿ ತತ್ತತ್ತ್ವವಿದಸ್ತತ್ತ್ವಂ ಯಜ್ಞಾನಮದ್ವಯಂ . ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಪರಮಾತ್ಮೇತಿ
 ಭಗವಾನಿತಿ ಕಥ್ಯತೇ .. (1/2/11) ಔಪನಿಷದಾ ಅದ್ವೈತವಾದಿನೋ ಮುಖ್ಯತತ್ತ್ವಂ
 ಬಹ್ಮರೂಪೇಣ ಕಥಯಂತಿ . ಯೋಗವಿಶಾರದಾಸ್ತು ಪರಮಾತ್ಮಶಬ್ದೇನ
 ಪರಿಚಿನ್ವಂತಿ . ಭಕ್ತಾಸ್ತು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪಂ ತತ್ತ್ವಂ ಭಗವಾನಿತಿ ಗಾಯಂತಿ
 . ಭಕ್ತಾನಾಂ ಮತಾನುಸಾರಂ ವಾಸುದೇವ-ಜಗನ್ನಾಥ-ನಾಯಾಯಣ-ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ-
 ಗೋವಿಂದಪ್ರಭೃತೀನಿ ನಾಮಾನಿ ಪರ್ಯಾಯವಾಚಕಾನಿ ಭವಂತಿ, ನಾನ್ಯಥಾ .
 ಯದ್ಯಪಿ ಪರಮಾರ್ಥಜ್ಞಾನೇನ ಜೀವ-ಭಗವತೋರಭೇದಸ್ತಥಾಪಿ ವ್ಯವಹಾರದೃಶಾ
 ಭೇದ ಏವೇತಿ ನಿಶ್ಚಪ್ರಚಂ . ಜೀವಃ ಸೇವಕೋ ಮಾಯಾಯುಕ್ತೋ ಭಗವಾನ್
 ಸೇವ್ಯೋ ಮಾಯಾಮುಕ್ತ ಇತ್ಯನಯೋಃ ಮಹಾನ್ ಭೇದಃ . ಭಕ್ತಃ ಕದಾಪಿ
 ಮುಕ್ತಿನೇಚ್ಛತಿ . ಭಕ್ತಸ್ಯ ಕೃತೇ ಮುಕ್ತೇರಪೇಕ್ಷಯಾ ಭಕ್ತೇರೇವ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಮಿತಿ
 ವೈಷ್ಣವೀಯಸಿದ್ಧಾಂತಃ . ಯಚ್ಚೋಕ್ತಂ ಭಾಗವತೇ-ಸಾಲೋಕ್ಯಸಾಷ್ಟಿಸಾಮೀಪ್ಯಸಾರೂಪ್ಯೈ
 . ದೀಯಮಾನಂ ನ ಗೃಹ್ಣಂತಿ ವಿನಾ ಮತ್ಸೇವನಂ ಜನಾಃ .. (ಭಾ03/29/23
) ಭಗವತ್ಸೇವಾ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತಂ ಮುಕ್ತಿಮಪಿ ತುಚ್ಛಮಿತಿ ಮನ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಭಕ್ತಸ್ಯ
 ಕೃತೇ ನೂನಮೇತಾದೃಶೋ ಭಕ್ತಿಯೋಗಃ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥೋ ವರೀವರ್ತಿ .
 ಏತನ್ಮಾತ್ಕಾರಣಾತ್ ಭಕ್ತಿಮತಸಮರ್ಥಿನಾನಾಂ ವೈಷ್ಣವಾನಾಂ ಮತಾನಿ ಸಂಪ್ರತಿ
 ಪ್ರವೇದಯಿಷ್ಯಾಮಿ .

ವೈಷ್ಣವಲಕ್ಷಣಂ-

ತತ್ರ ನಾರದಪಂಚರಾತ್ರಾದಿ ಆಗಮೋಕ್ತವಿಧಿನಾ ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರಗ್ರಹಿತಾರೋ
 ವೈಷ್ಣವಾಃ . ವಿಷ್ಣುಪೂಜನರತಾಃ . ತೇ ಚ ರಾಮಕೃಷ್ಣನಾರಾಯಣವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮಸಮಚ್ಛ
 ನಾಮರೂಪಚಿಂತನಪರಾಯಣಾ ಭವಂತಿ . ವೈಷ್ಣವಲಕ್ಷಣಂ ತು -

“ಪರಮಾಪದಮಾಪನ್ನೋ ಹರ್ಷೇ ವಾ ಸಮುಪಸ್ಥಿತೇ .

ನೈಕಾದಶೀಂ ತ್ಯೇಜೇದ್ಯಸ್ತು ಯಸ್ಯ ದೀಕ್ಷಾಸ್ತಿ ವೈಷ್ಣವೀ ..

ವಿಷ್ಣ್ವರ್ಷಿತಾಖಿಲಾಚಾರಃ ಸ ಹಿ ವೈಷ್ಣವ ಉಚ್ಯತೇ ..(7) ಇತಿ . ಷಡ್ ವಿಧಾ

ವೈಷ್ಣವಾ ವಿದ್ಯಂತೇ . ತೇಷು ದ್ವೈತವಾದಿಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯು ಆದ್ಯಃ . ಅನೇನ
 ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಭಾಷ್ಯಂ ವಿಹಿತಂ . ದ್ವಿತೀಯೋ ವೇದಾಂತಪಾರಿಜಾತಸೌರಭಕ್ತರ್ತು
 ನಿಂಬಾರ್ಕಾಚಾರ್ಯೋ ದ್ವೈತಾಸ್ವೈತಸಮರ್ಥಕಃ . ತೃತೀಯೋ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತವಾದೀ

ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಃ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕರ್ತಾ . ಚತುರ್ಥ ಅಣುಭಾಷ್ಯಕರ್ತಾ
ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯಃ ಶುದ್ಧಾದ್ವೈತವಾದೀ . ಪಂಚಮ ಔಪಾಧಿಕ ಭೇದಾಭೇದವಾದೀ
ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯಃ ಭಾಸ್ಕರಭಾಷ್ಯಕರ್ತಾ . ಷಷ್ಠಃ ಶ್ರೀಚೈತನ್ಯಮಹಾಪ್ರಭುಃ
. ಅಚಿಂತ್ಯಭೇದಾಭೇದಸಮರ್ಥಕಃ . ಅತ್ರ ಬಲದೇವವಿದ್ಯಾಭೂಷಣಸ್ಯ
ಗೋವಿಂದಭಾಷ್ಯಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ . ಏತೇಷಾಂ ಮತಾನಿ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯಂತೇ ಕ್ರಮಶಃ .

ಪಾಂಚರಾತ್ರಮತಂ-

ತತ್ರಾದೌ ಪಾಂಚರಾತ್ರೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ನಾರಾಯಣಸ್ಯ ಸಗುಣ-ನಿರ್ಗುಣಭೇದೇನ
ರೂಪದ್ವಯಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ . ಜ್ಞಾನ-ಶಕ್ತಿ-ಐಶ್ವರ್ಯ-ಬಲ-ಬೀರ್ಯ-ತೇಜಾಂಸಿ
ಷಡ್ಗುಣಾಃ . ತದ್ಗುಣವಿಗ್ರಹವಾನ್ ವಾಸುದೇವಃ . ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಭಗವತ ಆತ್ಮಭೂತಾ
ಶಕ್ತಿಃ . ಸೃಷ್ಟ್ಯಾರಂಭೇ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ-ಭೂತಿಶಕ್ತಿಭೇದಾಭ್ಯಾಂ ದ್ವಿಧಾ ವಿಭಕ್ತಾ .
ಜಗದುತ್ಪಾದನಾತ್ಮಕಃ ಸಂಕಲ್ಪಃ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿರಿತಿ ಪರಿಚಿತಾ . ಜಗದ್ರೂಪೇಣ
ಪರಿಣತಿಹಿ ಭೂತಿಶಕ್ತಿರಿತ್ಯುಚ್ಯತೇ . ಯಚ್ಚೋಕ್ತಂ-

ಕ್ರಿಯಾಖ್ಯೋ ಯೋಽಯಮುನ್ಮೇಷಃ ಸ ಭೂತಿಪರಿವರ್ತಕಃ .

ಲಕ್ಷ್ಮೀಮಯಃ ಪ್ರಾಣರೂಪೋ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸಂಕಲ್ಪ ಉಚ್ಯತೇ ..(8) ಇತಿ .

ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯ ಅನುಗ್ರಹೇಣ ವಿಶ್ವಸೃಷ್ಟಿರ್ಜಾಯತೇ . ಪಾಂಚರಾತ್ರ ಮತೇನ ವ್ಯೂಹ-
ವಿಭವ-ಅರ್ಚ್ಯವತಾರ-ಅಂತರ್ಯಾಮೀ ಭೇದೇನ ಚತ್ವಾರ ಅವತಾರಾಃ .
ವಾಸುದೇವಾತ್ಸಂಕರ್ಷಣಃ . ಸಂಕರ್ಷಣಾತ್ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಃ . ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾತ್ ಅನಿರುದ್ಧ
ಇತಿ ಚತ್ವಾರೋ ವ್ಯೂಹಾಃ . ಭಾಗವತೇಽಪಿ ವ್ಯೂಹಾ ಉಕ್ತಾಃ . ಯದುಕ್ತಂ-

ನಮಸ್ತೇ ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ಚ .

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯಾನಿರುದ್ಧಾಯ ಸಾತ್ವತಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ ..(9) ಇತಿ ಪಾಂಚರಾತ್ರಪರಂಪರಾ

ಧಾರ್ಮಿಕವಿಕಾಶರೂಪೇಣ ಪ್ರಸ್ತುತಾ ಸತಿ ವೈಷ್ಣವಪುರಾಣೇಷು ದರೀದ್ರಶ್ಯತೇ .
ನಿಷ್ಯಾಮಕರ್ಮಣಾ ಭಗವತಿ ಭಕ್ತಿರ್ಜಾಯತೇ . ಭಕ್ತ್ಯಾ ಭಗವತ್ಪರಣಾಗತಿರೂಪಾ
ಬ್ರಹ್ಮಭಾವಾಪತ್ತಿಮೋಕ್ಷಃ . ತದರ್ಥಂ ಭಗವದಾರಾಧನಂ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠಮಿತಿ
ನಿಶ್ಚಪ್ರಚಂ(10) . ಪ್ರತ್ಯಪಾದಿ ಭಗವತಾ ವ್ಯಾಸೇನ-

ಸಮಾರಾಧ್ಯೈವ ಗೋವಿಂದಂ ಗತಾ ಮುಕ್ತಿಂ ಮಹರ್ಷಯಃ .

ತಸ್ಮಾದ್ಭಜ ಹೃಷೀಕೇಶಂ ಕೃಷ್ಣಂ ದೇವಕೇನಂದನಂ ..

ತದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ತದ್ಗಾ ಮ ಪರಮಂ ಪದಂ .

ತದ್ ಗತ್ವಾ ಕಾಲವಿಷಯಾದ್ ವಿಮುಕ್ತಾ ಮೋಕ್ಷಮಾಶ್ರಿತಾಃ ..(11) ಇತಿ .

ಮಧ್ವಮತಂ-

ಆನಂದತೀರ್ಥನಾಮಾ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯೋ ದ್ವೈತವಾದಸ್ಯ ಪ್ರಧಾನಃ . ತೇನ
ಉಪನಿಷದಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಸ್ಯ ಚ ಆಖ್ಯಾಯೀನ ಯನ್ಮತಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತಂ

ತದೇವ ಮಾಧ್ವಮತಂ ಮಾಧ್ವದರ್ಶನಂ ಮಾಧ್ವವೇದಾಂತೋ ವಾ ವ್ಯವಹಿಯತೇ . ವಿಷ್ಣು ಈಶ್ವರಃ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಈಶ್ವರಸ್ಯ ಶಕ್ತಿಃ, ವಿಷ್ಣುಃ ಅಪ್ರಾಕೃತೇನ ನಿತ್ಯದೇಹೇನ ನಿರಂತರಂ ಯುಕ್ತಃ ಅನಂತಕಲ್ಯಾಣಾದಿಗುಣೈಃ ಸುಸಂಪನ್ನಃ ಸರ್ವಜ್ಞಃ ಸರ್ವಕರ್ತಾ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕಃ ಪರಮಕೃಪಾಲುಶ್ಚ ಭವತಿ . ಭಕ್ತಾನಾಮನುಗ್ರಹಾಯ ಸಂಸಾರತ್ರಾಣಾಯ ಚ ಸ ಮತ್ಸ್ಯಾದ್ಯವತಾರಾನ್ ಗೃಹ್ಣಾತಿ . ಜೀವಃ ಪ್ರಕೃತಿಶ್ಚ ಚತ್ವಾರೋ ಮುಖ್ಯಾಃ ಪರಸ್ಪರಭಿನ್ನಾಃ ಪದಾರ್ಥಾಃ ಸ್ವೀಕೃತಾಃ . ತನ್ನಯೇ ಜೀವೇಶ್ವರಯೋರಶೇಷಪಾರ್ಥಕ್ಯಂ ಸ್ವೀಕೃತಂ . ಜೀವ ಅಜ್ಞಃ ಸ್ವಕರ್ಮಾನುರೂಪಂ ಸಂಸರಣಶೀಲಃ ಸರ್ವದಾ ಪರಮೇಶ್ವರಾರ್ಥಿನ ಉಪಾಸಕಃ ಸೇವಕೋ ಭಕ್ತಶ್ಚ . ಬ್ರಹ್ಮ ಉಪಾಸ್ಯಂ ಸೇವ್ಯಂ ಪೂಜನೀಯಂ ಚ . ಅನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಐಕ್ಯಂ ನಾಸ್ತಿ . ತತ್ರ ದ್ರವ್ಯಗುಣಕರ್ಮಸಾಮಾನ್ಯವಿಶೇಷವಿಶಿಷ್ಟಾಂಶಿಶಕ್ತಿಸಾಹಚರ್ಯಾಭಾವಾಃ ದಶಪದಾರ್ಥಾಃ ಸ್ವೀಕೃತಾಃ . ದ್ರವ್ಯಾಣಿ ವಿಂಶತಿಸಂಖ್ಯಾಕಾನಿ . ಪರಮಾತ್ಮಾ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುರೇವ . ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಭಗವತಃ ಶಕ್ತಿಃ . ಜೀವಾ ಅನುಚರಾ ಅಜ್ಞಾನದುಃಖದೂಷಿತಾಃ . ಏತತ್ಸರ್ವಂ- ಶ್ರೀಮನ್ನದ್ವಮತೇ ಹರಿಃ ಪರತರಃ ಸತ್ಯಂ ಜಗತ್ತತ್ತ್ವತೋ ಭೇದಾಃ ಜೀವಗಣಾಃ ಹರೇರನುಚರಾ ನೀಚೋಚ್ಚಭಾವಂ ಗತಾಃ .

ಮುಕ್ತಿನೈಜಸುಖಾನುಭೂತಿರಮಲಾ ಭಕ್ತಿಶ್ಚ ತನ್ನಾಧನಂ ಅಕ್ಷಾದಿತ್ರಿತಯಂ ಪ್ರಮಾಣಮಖಿಲಾಮ್ನಾಯೈಕವೇದ್ಯೋ ಹರಿಃ ..(12) ಇತಿ ವ್ಯಾಸತೀರ್ಥೇನ ಮಾಧ್ವಮತಂ ಸಂಕೀರ್ತಿಸಂ . ಭಗವತೋ ವಿಷ್ಣೋಃ ವಿಗ್ರಹೇ ಅಂತಃ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ತದೀಯೇನ ಅಪ್ರಾಕೃತೇನ ದೇಹೇನ ಆನಂದಸ್ಯಾನುಭವೋ ಮುಕ್ತಿಃ . ಏಷಾ ಭಗವತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿಯುಜ್ಯರೂಪಾ ಸಾಲೋಕ್ಯ- ಸಾಮೀಪ್ಯ- ಸಾರೂಪ್ಯರೂಪೇಣ ಕ್ರಮೇಣ ಲಭ್ಯಾ . ಸಾಲೋಕ್ಯಾದಿಕಂ ಚ ಅರ್ಚಿರಾದಿಮಾರ್ಗೇಣ ಪ್ರಾಪ್ತಂ, ಸ ಚ ಪ್ರಾಕೃತದೇಹತೋ ಜೀವಸ್ಯ ಉತ್ಪಾಂತ್ಯಾ ಲಭ್ಯಃ . ಉತ್ಪಾಂತ್ಯಶ್ಚ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಸಾಧ್ಯಾ . ಕರ್ಮಕ್ಷಯಶ್ಚ ಭಗವದನುಗ್ರಹೇಣ ಪ್ರಾಪ್ಯಃ . ಸ ಚ ವೇದವಿಹಿತಕರ್ಮಣಾಮನುಷ್ಠಾನೇನ ಭಗವತ್ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನೇನ ಚ ಭಗವದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸಾಧ್ಯಃ .(13) ಇತಿ .

ನಿಂಬಾರ್ಕಮತಂ-
ಕದಾಚಿದ್ ದ್ವೇತಾದ್ವೈತವಾದೀ ನಿಂಬಾರ್ಕಚಾರ್ಯಃ . ತನ್ನಯೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಗುಣಂ ನಿರ್ಗುಣಂ ಚೇತ್ಯಸ್ಮಿನ್ನರ್ಥೇ ದ್ವೈತಾದ್ವೈತವಾದಃ . ಜೀವಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಭೇದೌ ಅಭೇದೌ ವೇತ್ಯಸ್ಮಿನ್ನಕ್ಷೇ ತು ದ್ವೈತಾದ್ವೈತೌ ಭೇದಾಭೇದವಾದೌ ವಾ ಸ್ವೀಕೃತೌ .(14) ಆತ್ಮನಾತ್ಮಕಭೇದೇನ ತತ್ತ್ವಂ ದ್ವಿವಿಧಂ . ಆತ್ಮಾ ಜೀವಾತ್ಮಪರಮಾತ್ಮಭೇದೇನ ದ್ವಿವಿಧೌ . ಜೀವೋ ಜ್ಞಾನವಾನ್ ಜ್ಞಾತೃತ್ವಾದಿಧರ್ಮಧಾರರೂಪಃ . ಅಣುಃ ಪರತಂತ್ರಃ ಪ್ರತಿಶರೀರಂ ಭಿನ್ನೋ ಬಂಧಮೋಕ್ಷಯುಕ್ತ ಇತಿ ವದಂತಿ .

ಪ್ರಕೃತಿಪುರುಷಕಾಲಕರ್ಮಣಾಂ ನಿಯಂತಾ ಪರಂಬ್ರಹ್ಮ ವಾಸುದೇವಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಃ . ತಸ್ಯ ಹರಿರಿತಿ ನಾಮಾಂತರಂ ವಿದ್ಯತೇ . ಜೀವೇಶ್ವರಯೋರಂಶಾಶಿಭಾವಸಂಬಧಃ ಸ್ಥಿರೀಕೃತಃ . ಪ್ರಕೃತಿಸ್ತತ್ಕಾರ್ಯದೇಹಾದಿಕಮನಾತ್ಮತತ್ತ್ವಂ . ತದುಕ್ತಂ-
ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಂ ಚ ಹರೇರಧೀನಂ ಶರೀರಸಂಯೋಗವಿಯೋಗಯೋಗ್ಯಂ .
ಅಣುಂ ಹಿ ಜೀವಂ ಪ್ರತಿದೇಹಭಿನ್ನಂ ಜ್ಞಾತೃತ್ವವಂತಂ ಯದನಂತಮಾಹುಃ
..(15) ಇತಿ . ಮುಕ್ತೌ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪದನೇವನಂ ವಿನಾ ಅನ್ಯತ್ ಸಾಧನಂ ನಾಸ್ತಿ .
“ತಸ್ಮಾತ್ ಕೃಷ್ಣ ಪರೋ ದೇವಃ ತಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ . ತಂ ರಸೇತ್ ತಂ ಭಜೇತ್
ತಂ ಯಜೇತ್ ಓಂ ತತ್ಸದಿತಿ .” (16) ರಾಧಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯಾಹ್ಲಾದಿನೀ ಶಕ್ತಿಃ ಸರ್ವೇಶ್ವರೀ
ರಾಧಾಕೃಷ್ಣಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ವಿಂಬಪ್ರತಿವಿಂಬಭಾವಃ ಸ್ವೀಕೃತಃ . ತಥಾ ಹಿ ಭಾಗವತೇ-
ರೇಮೇ ರಮೇಶೌ ವ್ರಜಸುಂದರಿಭಿಯರ್ಥಾರ್ಥಕಃ ಸ್ವಪ್ರತಿವಿಂಬವಿಭ್ರಮಃ .(17) ಇತಿ .
ಅಪಿ ಚಾತ್ರ-

ಕೃತ್ವಾ ತಾವಂತಮಾತ್ಮಾನಂ ಯಾವತೀ ಗೋಪಯೋಷಿತಃ .
ರೇಮೇ ಚ ಭಗವಾಂಸ್ತಾಭಿರಾತ್ಮಾರಾಮೋಽಪಿ ಲೀಲಯಾ ..(18)ಇತಿ ಜೀವಸ್ಯ
ಭಗವದ್ಭಾವಾಪತ್ತಿಃ ಮುಕ್ತಿಃ . ಭಗವದ್ಭಾವಾಪತ್ತಿನಾಮ ಜಗತ್ಕರ್ತೃತ್ವವ್ಯತಿರಿಕ್ತಾನಾಂ
ಭಗವತೋ ಧರ್ಮಾಣಾಮವಾಪ್ತಿಃ . ಏತತ್ಸಿದ್ಧಿಃ ಪ್ರೇಮಾಪರಪರ್ಯಾಯಯಾ
ರಾಗಾತ್ಮಿಕ್ಯಾ ಭಗವತೋ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸಂಜಾಯತೇ . ಸಾ ಚ ಭಗವತಃ ಕೃಪಯಾ
ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮಪೂರ್ವಿಕಾಯ ಶರಣಾಗತ್ಯಾ ಹಿ ಸ್ವಯಂಸಂಪೂರ್ಣಾ ಜಾಯತೇ .
ರಾಮಾನುಜಮತಂ-

ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತವಾದೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಃ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಯ
ಪ್ರಾಥಮ್ಯೇನ ಪ್ರಥಿತೋ ಮಹಾನ್ ದಾರ್ಶನಿಕೋ ಮನೀಷೀ . ತೇನ
ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಸ್ಯ ಉಪನಿಷದಾಂ ಚ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಪರಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮುಪಸ್ಥಾಪ್ಯ
ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತದರ್ಶನಸ್ಯ ಮಹತೀ ಪ್ರಚೇಷ್ಟಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತಾ . ವಿಶಿಷ್ಟಂ
ಚ ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಚ ವಿಶಿಷ್ಟೇ ವಿಶಿಷ್ಟಯೋಃ ಸ್ಥೂಲಚಿದಚಿದ್ವಿಶಿಷ್ಟಬ್ರಹ್ಮಣಃ
ಸೂಕ್ಷ್ಮಚಿದ್ವಿಶಿಷ್ಟಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾದ್ವೈತಂ ಭೇದಭಾವ ಐಕ್ಯಮಿತಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಂ
ಅತ್ರ ತ್ರಯಃ ಪದಾರ್ಥಾ ವಿವೇಚಿತಾಃ ಚಿದಚಿದೇಶ್ವರಭೇದಾತ್ . ಚಿದತ್ರ
ಜೀವಾತ್ಮಾನೋ ಬಹವಃ . ಅಚಿತ್ತುಜಡರೂಪಂ ಜಗತ್ . ಸಕಲಕಲ್ಯಾಣಕರಃ
ಕರುಣಾವರುಣಾಲಯಃ ಸರ್ವಜ್ಞಃ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶಃ
ಜಗತ್ಪ್ರಭುಃ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣೋದ್ವಿತೀಯಶ್ಲೇತನಃ ಸಾಧ್ಯಃ ಈಶ್ವರೋ
ಜೀವಂ ಜಡಂ ಜಗಚ್ಚ ವ್ಯಾಪ್ನೋತಿ . ಸ ಚ ತಯೋಃ ಜೀವಜಡಯೋರಂತಃ
ಸ್ಥಿತ್ವಾ ತಯೋರ್ನಿಯಾಮಕತ್ವಾತ್ ಅಂತರ್ಯಾಮೀತಿ ವ್ಯಪದಿಶ್ಯತೇ . ಜೀವೋ
ಜಗಚ್ಚ ಈಶ್ವರಸ್ಯ ದೇಹೌ . ಈಶ್ವರಃ ಕದಾಪಿ ತಾಭ್ಯಾಂ ಶೂನ್ಯೋ ನ ಭವತಿ .

ಚತುರ್ದಶಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾ ಅನಂತಜೀವಾಶ್ಚ ತಚ್ಚರೀರಂ . ಸಾಧ್ಯಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ನ ಜ್ಞಾನಂ
ನಾಪಿ ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯಃ ಕಿಂತು ಭಕ್ತಿರೇವ ಮಾನ್ಯಾ . ರಾಮಾನುಜಮತೇ
ವೈಕುಂಠಲೋಕೇ ಭಗವತಃ ಕಿಂಕರರೂಪೇಣ ಅವಸ್ಥಾನಂ ಕೈವಲ್ಯಂ . ತತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿಶ್ಚ
ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಭ್ಯಾಂ ಸಾಧ್ಯಯಾ ಭಗವತ್ಪ್ರಪತ್ತಿಲಕ್ಷಣಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ . ಭಗವತ್ಪ್ರಪತ್ತಿಶ್ಚ
ಭಗವತಃ ಶರಣಾಗತಿಃ . ವೇದವಿಹಿತಕರ್ಮಣಾಮನುಷ್ಠಾನೇನ ಚಿತ್ತೇ ನಿಷ್ಕಲುಷೇ
ಸತಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಸಮುದೇತಿ . ತತಃ ಗುರುಪ್ರಪತ್ತಿಃ . ಗುರುಪದೇಶೇನ
ಚ ಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಕಾಶತೇ . ತತಃ ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಣೋರುಭಯೋಃ ಸಂಪನ್ನತ್ವೇ
ಭಗವತ್ಪ್ರಪತ್ತಿಲಕ್ಷಣಾ ಭಕ್ತಿರ್ಜಾಯತೇ . ಭಕ್ತಿಪೂರ್ಣಚೇತಸ್ಯಂ ಜೀವಂ ಭಗವಾನ್
ಅನುಗೃಹ್ಣಾತಿ ತದ್ವಶಾಶ್ಚ ಜೀವಸ್ಯ ಭಗವತೋಽಪರೋಕ್ಷಾನುಭವೋ ಜಾಯತೇ .
ತತಃ ಮುಕ್ತಿರಿತಿ .

ವಲ್ಲಭಮತಂ-

ಪುಷ್ಪಿಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕೋ ವಲ್ಲಭ ಅಣುಭಾಷ್ಯಕರ್ತಾ ಶುದ್ಧಾದ್ವೈತವಾದೀ
. ತನ್ನತಾನುಸಾರಂ-” ವೇದಾಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವಾಕ್ಯಾನಿ ವ್ಯಾಸಸೂತ್ರಾಣಿ ಚೈವ
ಹಿ . ಸಮಾಧಿಭಾಷಾ ವ್ಯಾಸಸ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಂ ತತ್ ಚತುಷ್ಟಯಂ .. ” (19)
ಇತಿ ಕರ್ತೃತ್ವ ಭೋಕ್ತೃತ್ವತ್ವಾತ್ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಃ ಏವ ಪರಮಾತ್ಮಾ
ಬ್ರಹ್ಮ . ಶೃಂಗಾರರಸಪ್ರಧಾನಸ್ವರೂಪಃ . ಜೀವ ಅಣುಃ . ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽಶಃ .
ಜೀವಸ್ಯ ಭಗವದ್ಧರ್ಮಾಣಾಂ ತಿರೋಭಾವ ಏವ ಜೀವಭಾವಃ . ಜಗದಿದಂ
ತತೋ ಭೇದಮಾಪನ್ನಂ ತಸ್ಯೈವ ಲೀಲಾಮಾತ್ರಂ ಶಾಶ್ವತಂ . ಸಾಧನಂ
ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿರೂಪಮುಕ್ತಂ . ಶ್ರವಣಮನನೋಪಾಸನಾದಿಭಿಃ ಪಾಪಕ್ಷಯೇ ಸತಿ
ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮೋತ್ಪತ್ತಿಸ್ತತೋ ಮುಕ್ತಿರಿತ್ಯುಚ್ಯತೇ . ಭಕ್ತಿಶ್ಚ ದ್ವಿಧಾ ಮರ್ಯಾದಾಭಕ್ತಿಃ
ಪುಷ್ಪಿಭಕ್ತಿಶ್ಚ . ಮರ್ಯಾದಾನಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರವರ್ಣಿತಾ ಪದ್ಧತಿಃ ಪರಮಾತ್ಮನಃ
ಚರಣಾರವಿಂದಮಕರಂದಮಿಲಿಂದಾಯಮಾನತ್ವಪ್ರಧಾನಾ . ಪುಷ್ಪಿಭಕ್ತಿಶ್ಚ
ಸತತಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮುಖಚಂದ್ರಚಕೋರಾಯಮಾಣತಾ ಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿರೂಪಾ
ಭಗವದನುಗ್ರಹಸಾಧ್ಯಾ ಪ್ರಥಮಾ ಭಗವತ್ಪ್ರಾಯುಜ್ಯಜನನೀ ದ್ವಿತೀಯಾ ಚ ಜೀವೇ
ಭಗವದಭೇದಾನುಭವಾಭಿವ್ಯಂಜನೀ ಉಕ್ತಾ .

ಚೈತನ್ಯಮತಂ-

ಅಸೌ ಚೈತನ್ಯಮಹಾಪ್ರಭುಃ ಭಗವತ ಅವತಾರಭೂತ ಇತಿ ಜೀವಗೋಸ್ವಾಮಿನಾ
ಭಾಗವತಸಂದರ್ಭೇ ಉಕ್ತಂ . ತದ್ಭಾಷಾ-

ಅಂತಃ ಕೃಷ್ಣಂ ಬಹಿರ್ಗೌರಂ ದರ್ಶಿತಾಂಗಾದಿವೈಭವಂ .

ಕಲೌ ಸಂಕೀರ್ತನಾದೈಃ ಸ್ಯಃ ಕೃಷ್ಣಚೈತನ್ಯಮಾಶ್ರಿತಾಃ ..(20) ಇತಿ . ಸ್ವರೂಪಾದ್ಯಭಿನ್ನತ್ವೇನ
ಚಿಂತಯಿತುಮಶಕ್ಯತ್ವಾದ್ ಭೇದಃ ಭಿನ್ನತ್ವೇನ ಚಿಂತಯಿತುಮಶಕ್ಯತ್ವಾದ್ ಅಭೇದಶ್ಚ
ಪ್ರತೀಯತೇ . ಅನೇನ ಶಕ್ತಿಶಕ್ತಿಮತೋ ಭೇದಾಭೇದೌ ಅಂಗೀಕೃತೌ . ತೌ ಚ

ಅಚಿಂತ್ಯೈ .(21) ಚೈತನ್ಯಮಹಾಪ್ರಭುಣಾ ನ ಕೋಽಪಿ ಗ್ರಂಥಃ ಲಿಖಿತಃ . ಕೇವಲಂ
 “ಶಿಕ್ಷಾಷ್ಟಕಂ” ರಚಿತವಾನೀತಿ ಕೇಚಿದ್ವದಂತಿ . ಯದ್ಯಪಿ ಚೈತನ್ಯಸಂಪ್ರದಾಯಃ
 ಮಾಧ್ವಮತಸ್ಯ ಶಾಖಾವಿಶೇಷಸ್ತಥಾಪಿ ಮಾಧ್ವಮತ-ಚೈತನ್ಯಮತಯೋಃ ಮಹಾನ್
 ಭೇದಃ ಸ್ವೀಕ್ರಿಯತೇ . ಚೈತನ್ಯಮತಸ್ಯ ಪ್ರಧಾನಾಚಾರ್ಯಃ ಬಲದೇವವಿದ್ಯಾಭೂಷಣಃ
 . ತೇನ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರೋಪರಿ ಅಚಿಂತ್ಯಭೇದಾಭೇದಮತೀಯಂ ಗೋವಿಂದಭಾಷ್ಯಂ
 ವಿಲಿಖಿತಂ . ತನ್ನಯೇ ಈಶ್ವರ-ಜೀವ-ಪ್ರಕೃತಿ-ಕಾಲ-ಕರ್ಮಾಣಿ ಪಂಚತತ್ತ್ವಾನಿ
 ಶ್ರುಯಂತೇ . ಈಸ್ವರೋ ವಿಭುಚೈತನ್ಯಂ ನಿತ್ಯಜ್ಞಾನಾದಿಗುಣಕಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಏವ
 ಪರಮೋತ್ತಮಂ ವಸ್ತು . ಜೀವಾತ್ಮಾ ಅಣುಚೈತನ್ಯಂ . ಈಶ್ವರವನ್ನಿತ್ಯಜ್ಞಾನಾದಿಗುಣವಿಶಿಷ್ಟೋಽಪಿ
 . ವಿಶ್ವಂ ಸತ್ಯಂ . ಜೀವಮಾತ್ರೋ ಹರೇರ್ದಾಸಃ . ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಚರಣಲಾಭ ಏವ ಮುಕ್ತಿಃ
 . ಭಕ್ತಿರೇವ ಮುಕ್ತಿಪ್ರಾಪ್ತಯೇ ಚರಮಸಾಧನಂ . ಯಚ್ಚೋಕ್ತಂ-
 ಆರಾಧ್ಯೋ ಭಗವಾನ್ ವ್ರಜೇಶತನಯಸ್ತದ್ಧಾಮವೃಂದಾವನಂ
 ರಮ್ಯಾ ಕಾಚಿದುಪಾಸನಾ ವ್ರಜವಧೂವರ್ಗೇಣ ಯಾ ಕಲ್ಪಿತಾ .
 ಶಾತ್ರಂ ಭಾಗವತಂ ಪ್ರಮಾಣಮಮಲಂ ಪ್ರೇಮಾ ಪುಮಧೋರ್ಮ ಮಹಾನ್
 ಶ್ರೀಚೈತನ್ಯಮಹಾಪ್ರಭೋರ್ಮತಮಿದಂ ತತ್ರಾದರೋ ನಃ ಪರಃ ..(22) ಇತ್ಯತ್ರ
 ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸೇವಾ ಏವ ಮುಕ್ತಿರುಕ್ತಾ . ಯದ್ಯಪಿ ಕೃಷ್ಣಸೇವಾ ಸಮಯವಿಶೇಷೇ
 ಸಂಸಾರೇಽಪಿ ಕದಾಚಿತ್ ಕೇಷಾಂಚಿತ್ ಸಂಭವತಿ ಪರಂ ಸಾ ನ ಮುಕ್ತಿಃ . ಕಿಂತು
 ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಭಾವಪ್ರಾಪ್ತಿಪೂರ್ವಿಕಾ ಕೃಷ್ಣಸೇವೈವ ಮುಕ್ತಿಃ .

ಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನಂ-

ವೈಷ್ಣವದರ್ಶನೇಷು ಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನಂ ಸ್ವತಂತ್ರಂ . ತನ್ನಯೇ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥ
 ಏವ ಸರ್ವವೈಷ್ಣವಾನಾಮಾಧಾರಪುರುಷಃ . ಸ ಏವ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾತಾ .
 ಪರಂಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಃ . ಸರ್ವದರ್ಶನಾದರ್ಶಃ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥ ಏವ
 ಪರಮೇಶ್ವರಃ . ಯಚ್ಚೋಕ್ತಮಭಿಯುಕ್ತೈಃ-

“ಯದ್ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ನಿನಾದಿತಂ ಹಿ ಪರಮಾಽದ್ವೈತಪ್ರಿಯೈಃ ಶಾಂಕರೈಃ

ವಿಷ್ಣುವೈಷ್ಣವಶೇಖರೈಶ್ಚ ಭಣಿತೋ ಮಾಧ್ವೈಸ್ತಥಾ ಭಾಸ್ಕರೈಃ .

ನಿಂಬಾಕೈಃ ಖಲು ವಲ್ಲಭೈರ್ವ್ರಜಸುತೋ ರಾಮಶ್ಚ ರಾಮಾನುಜೈಃ

ಸೋಽಯಂ ದಾರುಮಯಃ ಸುಗೋಪಲಲಿತಶ್ಚೈತನ್ಯಕಾಂತೋಽವತು ..” (23) ಇತಿ

ದ್ವೈತಾದ್ವೈತೀನಾಂ ಸಾರಭೂತಃ ಸಿದ್ಧಾಂತಃ ದಾರುಬ್ರಹ್ಮ ನಿಶ್ಚಿತಃ ಸ ಚ ಜಗನ್ನಾಥ-

ಬಲಭದ್ರ-ಸುಭದ್ರಾ-ಸುದರ್ಶನಭೇದೇನ ಚತುರ್ಥಾವಿಭಕ್ತಃ . ದಾರುವಿಗ್ರಹಾಣಾಂ

ನಿರ್ಮಾಣಂ ಭಗವತಾ ವಿಷ್ಣುನಾ ಸಂಪಾದಿತಂ . ಉಕ್ತಂ ಚ-

ನಿರ್ವವಾಹ ಸ್ವಯಂ ದೇವಃ ಕ್ರಮಾತ್ಪಂಚದಶೇ ದಿನೇ . ಚತುರ್ಮೂರ್ತಿಃ ಸ

ಭಗವಾನ್ ಯಥಾಪೂರ್ವಂ ಮಯೋದಿತಃ ..(24) ಇತಿ ಲಕ್ಷಶಾಲಗ್ರಾಮಶಿಲಾಭಿಃ

ಪೂರ್ಣೇ ನಾನಾಮಣಿಮಯೇ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭೇ ದಿವ್ಯಸಿಂಹಾಸನೇ(25)
 ಪ್ರಣವಾತ್ಮಿಕೇ(26) ಮುಖ್ಯರೂಪೇಣ ಚತುರ್ಧಾಮೂರ್ತಿಯಃ ಶೋಭಂತೇ . ವಸ್ತುತಃ
 ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥ ಬಲಭದ್ರಃ ಸುಭದ್ರಾ ಸುದರ್ಶನಃ ಭುದೇವೀ ಶ್ರೀದೇವೀ ಮಾಧವಶ್ಚ
 ಏವಂ ಸರ್ವೇ ಮಿಲಿತ್ವಾ ಸಪ್ತಧಾ ಮೂರ್ತಿಯ ಭವಂತಿ . ಏತೇಷಾಂ ಧ್ಯಾನಾನಿ
 ನೀಲಾದ್ರಿಮಹೋದಯೇ ಉಕ್ತಾನಿ(27) . ತಥಾಹಿ-
 ನೀಲಜೀಮೂತಸಂಕಾಶಃ ಪದ್ಮಪತ್ರಾಯತೇಕ್ಷಣಃ .
 ಶೋಣಾಧರಧರಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಕ್ತಾನಾಮಭಯಂಕರಃ ..
 ಬಲಭದ್ರಸ್ತಥಾ ಸಪ್ತಫಣಾವಿಕಟಮಸ್ತಕಃ .
 ಕುಂದೇಂದುಶಂಖಧವಲಃ ಪ್ರಕಾಶೋಂಬುಜಲೋಚನಃ ..
 ಗುಪ್ತಪಾದಕರಾಂಭೋಜಃ ಸಮುತ್ತಲಿತಸದ್ಭುಜಃ .
 ಭಕ್ತಾನಾಮವನಾಯೈವ ತಥಾ ಭದ್ರಾಪಿ ಭದ್ರದಾ ..
 ಅಧಿಲಂಬಿತಹಸ್ತಾಬ್ಜಾ ಕುಂಕುಮಾಭಾ ಶುಭಾನನಾ .
 ಸುದರ್ಶನಃ ಸ್ತಂಭರೂಪೀ ಬಭೂವ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ..
 ಪ್ರಭೋಃ ಸ್ವರೂಪಮಭಜನ್ಮಾಧವೋ ಹ್ರಸ್ವರೂಪಕಃ .
 ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ಚತುರ್ಭುಜಾ ವಿಪ್ರಾ ವರಾಭಯಧರಾ ತದಾ ..
 ತಥೈವ ಸಾಬ್ಜಯುಗಲಂ ಧಾರಯಂತೀ ಸ್ಮಿತಾನನಾ .
 ಚತುರ್ಗಜಕರೋತ್ಪ್ಲಪ್ತಸುವರ್ಣಕಲಸಾಕೃತ್ಯೈಃ ..
 ಕೃತಾಭಿಷೇಕಾ ಕಮಲಾ ಕಮಲಾಸನಸಂಸ್ಥಿತಾ .
 ಪದ್ಮಾಸನಾಗತಾ ದೇವೀ ವಿಶ್ವಧಾತ್ರೀ ತಥಾ ದ್ವಿಜಾಃ ..
 ಜ್ಞಾನಮುದ್ರಾಂ ಕರೇ ದಕ್ಷೇ ವಾಮೇ ಚ ಚಾರುಪಂಕಜಂ .
 ಧಾರಯಂತೀ ಧರಾದೇವೀ ಪ್ರಕಾಶಾ ಧವಲಾಕೃತಿಃ .. ಇತಿ .
 ಕೇವಲಂ ಜಗನ್ನಾಥಮೂರ್ತಿಸ್ವರೂಪಂ ತು ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನೇ-
 ಗೋಲಾಕಾರಾಕ್ಷಯುಕ್ತಾ ನಿಖಿಲಮಣಿಮಯೀ ಹೇಮಭೂಷಾಂಗಶೋಭಾ
 ಶ್ಯಾಮಾ ಕಾಮಾಭಿರಾಮಾ ಸ್ವಜನಸಹರತಾ ಪ್ರೇಮಧಾರಾವಹಂತೀ .
 ಯಾ ಸಾ ಸಂಸಾರಸಾರಾ ಶ್ರಿತಜನವಿಷಯಾ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಾ ಪ್ರಸನ್ನಾ
 ಪಾಯಾತ್ನಂಭ್ರಾಂತನೀಲಾಚಲಭುವನಸುಖಾ ಸ್ರಗ್ಧರಾ ದಾರುಮೂರ್ತಿಃ ..(28) ಇತಿ .
 ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಸ್ವರೂಪಂ ತತ್ರ-
 ಸ್ವಸ್ತ್ರಾ ರಾಮಗದಾಗ್ರಜೇನ ಸಮಲಂಕಾರಾಯ ದಾರ್ವಾತ್ಮನೇ
 ಭೇದಾಭೇದವಿಧೂತಭೋಗಪತಯೇ ಶೃಂಗಾರರಾಗಾತ್ಮನೇ .
 ನೀಲಾದ್ರೌ ಮಣಿಮಂಡಪೇ ಪ್ರಿಯಪುರೀ-ಶ್ರೀಮಂದಿರಸ್ವಾಮಿನೇ
 ತಸ್ಮೈ ಪ್ರಾಂಜಲಿರಸ್ಮಿ ಕೃಷ್ಣನಿಧಯೇ ರಾಧಾಪ್ರಿಯಜಾನಯೇ ..(29) ಇತಿ

ಅಸೌ ಮೂಲನಾರಾಯಣಃ . ಸ ಏವ ಶೈವಾನಾಂ ಪ್ರಿಯಃ ಶಿವಃ . ಗಾಣಪತ್ಯಾನಾಂ
ಗಣಪತಿಃ . ಸೌರಾಣಾಂ ಸೂರ್ಯ ಇತಿ ನಿಶ್ಚಿತಃ . ಪಂಚವಿಂಶತಿತತ್ತ್ವಾನಿ
ಜಗನ್ನಾಥವಿಗ್ರಹೇ ಸಮ್ಮಿಲಿತಾನಿ ಭವಂತಿ . ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗಸಾರೋ
ಜಗನ್ನಾಥಃ . ನ ದ್ರವ್ಯಾದಯಃ ಸಪ್ತಪದಾರ್ಥಾ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಾಯಿಕಾಃ .
ನಾಪಿ ಮೋಕ್ಷೇ ಷೋಡಶಪದಾರ್ಥಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಕಾಚಿದಾವಶ್ಯಕತಾ ವಿದ್ಯತೇ .
ಮಾಯಾವಾದಿಮತಂ ಕುಹಕವದ್ ಹೇಯಂ . ಪಾಂಚರಾತ್ರವ್ಯುಹಾತೀತಃ
ಪರಮೇಶ್ವರೋ ಮಹಾಕಾರುಣಿಕೋ ದಾರುದೇವಃ ಸರ್ವತಂತ್ರಲಕ್ಷ್ಯಃ . ಉಕ್ತಂ
ಚಾತ್ರ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನೇ -

ವ್ಯೂಹಾತೀತಸಮಸ್ತದೃಶ್ಯಪಟಲಂ ತದ್ದಾರುದೇಹಾಶ್ರಿತಃ

ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ಥೂಲಚತುಷ್ಟಯೈರ್ವಿಲಸಿತೋ ವೇದಾಂತಸಾರೋಪಮಃ .

ನಿತ್ಯಂ ತತ್ತ್ವಮಸಿ ಪ್ರಧಾನಪುರುಷೋ ಮಾಯಾಮಯೋ ನಿರ್ಜರ

ಆಸ್ತೇ ಮಿಷ್ಟಮಹಾಪ್ರಸಾದಜನಕಃ ಕೈವಲ್ಯದಾತಾ ಹರಿಃ ..(30) ನೀಶ್ರೇಯಶಬ್ಧಸಾರ್ಥಕತ್ವಂ

ಪರಮಾರ್ಥತತ್ತ್ವಂ ಚ ವಾಸುದೇವಾಖ್ಯಂ ಜಗನ್ನಾಥಶಬ್ದಗೋಚರೀಭೂತಂ .

ತತ್ತು ಸಾಧ್ಯತತ್ತ್ವಮಿತಿ ಪ್ರವಾಚ್ಯ ಭಕ್ತಿಸಾಧನೇನ ತಸ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಃ ಸಂಭವ

ಇತಿ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥೋ ನಿಗದಿತಃ .

ಉಪಸಂಹಾರಃ

ಮುಕ್ತಿರ್ಭಗವದ್ವಶೀಕಾರರೂಪಾ . ಭಕ್ತದ್ವಾರಾ ಭಗವತೋ ವಶೀಕರಣಮೇವ

ಮುಕ್ತಿರಿತಿ ಭಕ್ತಾ ಮನ್ಯಂತೇ . ಸಾ ತು ವಸ್ತುತಃ ಮುಕ್ತೇರಪಿ ಬಲೀಯಸೀ . ಪಂಚಸಖ-

ಬಂಧುಮಹಾಂತಿ- ಸಾಲವೇಗ- ದಾಸಿಆ ವಾಉರಿ- ಬಲರಾಮದಾಸಾದಯಃ ಅತ್ರ

ಕೇಚನ ಭಕ್ತಾ ಉದಾಹರಣರೂಪೇಣ ಪ್ರಸ್ತೂಯಂತೇ . ತಥಾಹಿ-

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಪ್ರಿಯಸಾಲವೇಗಹೃದಯೇ ಶ್ರೀದಾಸಿಆಮಾನಸೇ

ಪ್ರೇಮ್ಣಾ ಬಂಧುಮಹಾಂತಿ ಭಕ್ತಿತರಲೇ ಚಿರಂ ಕದಾ ರಾಜತೇ .

ಸಂಸಾರೇ ಬಲರಾಮದಾಸನಿಲಯೇ ಭಕ್ತಾಶ್ರಯೇ ಪ್ರಾಯಶಃ

ಸೋಽಯಂ ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮೋ ವಿಜಯತೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡನಾಥೇಶ್ವರಃ ..(31)

ಇತ್ಯತ್ರ ಭಕ್ತವಾಂಛಾಕಲ್ಪದ್ರುಮೋ ಜಗನ್ನಾಥಃ ಸರ್ವೇಶ್ವರಃ ಸಿದ್ಧಾಂತಿತಃ . ಅಸ್ಯ

ದಾರುಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಮಹಾಪ್ರಸಾದಭೋಜನೇನ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಕೈವಲ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿರ್ಜಾಯತೇತಿ

ಮಹತೀ ಶ್ರುತಿಃ . ಅಲಮತಿವಿಸ್ತರೇಣ .

ಟಿಪ್ಪಣಿ (footnotes)

(1) ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀ ಸೂತ್ರರ್ಪಾಥ -1/3/115

(2) ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀ ಸೂತ್ರರ್ಪಾಥ -3/3/117

(3) ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀ ಸೂತ್ರರ್ಪಾಥ -7/1/1

- (4) ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀ ಸೂತ್ರಪಾರ್ಥ -1/2/46
- (5) ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀ ಸೂತ್ರಪಾರ್ಥ -7/1/24
- (6) ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ ಉಪನಿಷತ್ -2/4/5
- (7) ನಿರ್ಣಯಸಿಂಧು
- (8) ಅಹಿರ್ಬುದ್ಧ್ಯ ಸಂಹಿತಾ-3/21
- (9) ಭಾಗವತೇ-10/40/21
- (10) ಭಕ್ತಿಚಂದ್ರಿಕಾ ಪೃ-21
- (11) ಮಹಾಭಾರತೇ ಶಾಂತಿಪರ್ವೇ-206/14
- (12) ಸಾಮಾನ್ಯದರ್ಶನಂ ಪೃ-
- (13) ಭಾ0@ದ0@ಕೈ0@ಅ0@ ಪೃ- 124
- (14) ಸರ್ವದರ್ಶನಕೌಮುದೀ ಪೃ-203
- (15) ದಶಶ್ಲೋಕೀ-1
- (16) ದಶಶ್ಲೋಕೀಟೀಕಾ ಪೃ-36
- (17) ಭಾ0@ಗ0@-10/33/37
- (18) ತತ್ರ-10/33/20
- (19) ವೈ0@ಸಂ0@ ಸಾ0@ಸಿ0@- ಪೃ-115
- (20) ಭಾಗವತಸಂದರ್ಭೇ -12/32
- (21) ಭಾಗವತಸಂದರ್ಭೇ
- (22) ವೈ0@ಸಂ0@ ಸಿ0@ ಪೃ-443
- (23) ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನಂ ಶ್ಲೋಕ-1
- (24) ಸ್ಕಂದಪುರಾಣ- 19/7
- (25) ಮಹಾಪುರುಷವಿದ್ಯಾ - 3/101
- (26) ಮಹಾಪುರುಷವಿದ್ಯಾ - 4/44
- (27) ನೀಲಾದ್ರಿಮಹೋದಯಃ -4/10/-17
- (28) ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನಂ - 127
- (29) ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನಂ - 126
- (30) ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನಂ - 24
- (31) ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನಂ - 175

ಸಹಾಯಕಗ್ರಂಥಾಃ

1. ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀ ಸೂತ್ರಪಾರ್ಥ
2. ನಿರ್ಣಯಸಿಂಧುಃ
3. ಅಹಿರ್ಬುದ್ಧ್ಯಸಂಹಿತಾ

4. ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತಂ
  5. ಭಕ್ತಿಚಂದ್ರಿಕಾ
  6. ಭಕ್ತಿರತ್ನಾವಲೀ
  7. ಮಹಾಭಾರತಂ
  8. ಸಾಮಾನ್ಯದರ್ಶನಂ
  9. ಭಾರತೀಯದರ್ಶನ
  10. ಸರ್ವದರ್ಶನಕೌಮುದೀ
  11. ದಶಶ್ಲೋಕೀ
  12. ವೈಷ್ಣವಮತಾಬ್ಜಭಾಸ್ವರಃ
  13. ಭಾಗವತಸಂದರ್ಭಃ
  14. ಭಾರತೀಯದರ್ಶನೋಂಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಪದ್ಧತಿ
  15. ಸಾಂಖ್ಯಕಾರಿಕಾ
  16. ವೇದಾಂತಸಾರಃ
  17. ತರ್ಕಭಾಷಾ
  18. ನ್ಯಾಯಸಿದ್ಧಾಂತಮುಕ್ತಾವಲೀ
  19. ಸರ್ವದರ್ಶನಸಂಗ್ರಹಃ
  20. ಷಡ್ಧರ್ಶನಸಮುಚ್ಚಯಃ
  21. ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ ಉಪನಿಷತ್
  22. ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನಂ
  23. ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರಸುಧಾನಿಧಿಃ
  24. ನೀಲಾದ್ರಿಮಹೋದಯಃ
  25. ಮಹಾಪುರುಷವಿದ್ಯಾ
  26. ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ
- ಲೇಖಕಃ - ನಂದಪ್ರದೀಪ್ತಕುಮಾರಃ

Written by Dr. Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orisa pknanda65 at gmail.com

---

Vaishnavadarshanam A Brief Study of Vaishnava Doctrine

pdf was typeset on November 5, 2022

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

